

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

**Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues**

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/319
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. **Prot.**
Nr. Dok. 201900478/2

Tiranë ___/___/2019

Lënda : *Rekomandohet përmirësimi i kushteve të trajtimit të të paraburgosurve dhe të dënuarve në Institutin e të Miturve Kavajë.*

Drejtuar : **Z. Agim ISMAILI**
Drejtor i Përgjithshëm i Burgjeve

TIRANË

Z. Njazi DELIU
Drejtor i Institutit të të Miturve

KAVAJË

Të nderuar Zotërinj,

Avokati i Popullit në rolin e Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar, kreu një inspektim periodik të përgjithshëm në Institutin e të Miturve Kavajë, më datë 21.03.2019. Objektivi kryesor i këtij inspektimi ishte vlerësimi i kushteve të jetesës në këtë institucion dhe mënyrës së trajtimit të të paraburgosurve dhe të dënuarve që ndodhen në këtë institucion. Në përbërje të grupit inspektues ishin Komisionere Znj. Ermonela Xhafa dhe Nd/komisionerët Nertila Qafzezi dhe Genci Tërpo. Objektivi kryesor i kësaj vizite monitoruese ishte vlerësimi i kushteve të Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale për të miturit Kavajë, cilësia e trajtimit të të dënuarve brenda tij, si dhe masat e marra për zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit të bëra gjatë inspektimeve të mëparshme. Ekspertët e institucionit të Avokatit të Popullit u takuan me Drejtorin e institucionit Z.Njazi Deliu ,nga ana e drejtorit të Institutit të Miturve Kavajë, ekspertëve të grupit inspektues iu ofrua mundësia që të kishin akses në përputhje me rregulloren dhe pa vështirësi me të. Vizita në këtë institucion u zhvillua në një frymë të mirë bashkëpunimi.

Pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues, Avokati i Popullit ka detyrimin kushtetues dhe ligjor t'ju parashtrorë konkluzionet përfundimtare, duke ju referuar si më poshtë vijon:

Shënime paraprake

Inspektimi i ekspertëve të Mekanizmit Kombëtar në Institutin e të Miturve Kavajë për vitin 2019 u krye në përputhje me procedurën e monitorimit të Mekanizmit Kombëtar. Instituti i të Miturve Kavajë funksionon që prej vitit 2009 si qendër rehabilitimi, këshillimi dhe shkolle për të miturit e moshës 14-18 vjeçare. Kapaciteti i institucionit është 40 persona, institucioni ishte i ndarë në 4 sektorë nga të cilët 3 sektorë shërbenin për të paraburgosurit dhe një sektor për të dënuarit. Në ditën e monitorimit 21.03.2019 në këtë institucion ndodheshin 32 persona, prej të cilëve 29 të paraburgosur dhe 3 të dënuar. Katër nga të paraburgosurit ishin me prapambetje të lehtë mendore, por pa terapi.

Struktura organike e institucionit është e përbërë nga një numër prej 79 punonjësish. Konkretisht, të ndarë 32 punonjes civil dhe 47 punonjës në Sektorin e Policisë. Aktualisht ka 3 (tre) vënde vakante: një punonjës civil në sektorin e çështjeve shoqërore dhe 2 (dy) punonjës policie të rolit bazë, aktualisht janë 76 punonjes.

Nga informacioni i grumbulluar në vend, si nga intervistat me të miturit e privuar nga liria, nga stafi i institucionit, këqyrja e dokumentacionit, i objekteve dhe mjediseve, rezultoi se rekomandimet e dërguara pas inspektimit të bërë në vitin 2018, ndonëse janë pranuar në parim, vetëm një pjesë e tyre janë zbatuar, sikurse përmendim:

Ishte plotësuar rekomandimi për përmirsimin e kushteve të jetesës të dhomave të paraburgosurve/dënuarve. Dhomat ishin pajisur me dyshekë dhe batanije të reja ekzaktesisht 35 cope. Llambat të cilat shpesh herë ishin rezik zjarri, ishin zvendësuar me llamba neon të cilët ofronin një dritë natyrale.

Ishte plotësuar rekomandimi në lidhje me funksionimin e dusheve. Për çdo sektor ishin nga 3 dushe të cilat ishin funksionale, tashmë këto ambiente ishin të lyera dhe pa lagështire.

Ishte plotësuar rekomandimi për krijimin e ambienteve të kultit. Në institucion tashmë kishte dy dhoma kulti për ushtrimin e riteve fetare.

Ishte plotësuar rekomandimi për sigurimin e ujit të pijshëm. Institucioni ishte pajisur me një aparat filtrues uji i cili filtronte ujin dhe e bënte atë të pastër më tej edhe klorifikohej, kjo e vërtetuar nga analizat për kontrollin e cilësisë në këto ambiente.

Ndërkohë që një pjesë e rekomandimeve të paraqitura nga Avokati i Popullit më parë nuk kishin gjetur zbatim dhe nuk ishin plotësuar.

1. Vazhdonte problemi për aktivizimin e bashkepunimit me DAR Kavajë për sigurimin e funksionimit të shkollës në nivelin e mesëm për të miturit që kanë mbaruar shkollën 9- vjeçare. Aktualisht janë 15 të paraburgosur të cilët nuk vazhdojnë shkollën e mesme.
2. Vazhdonte të ishte një problem fusha e futbollit pasi ajo ishte jofunksionale, sipërfaqja e saj ishte prej betoni dhe ishte rezik aksidenti për të miturit.
3. Mungesa e një Autoklave ishte një emergjencë për punën e stomatologut si edhe poltroni ishte tepër i vjetëruar.

4. Mungesa e kamerave ishte një problematike, pasi institucioni nuk kishte një monitorim të plotë të të gjithë ambjenteve. Institucioni i ka adresuar shkresë me nr 195 Prot dt 26.02.2018 si edhe me shkresën nr 260 dt 20.02.2019 adresuar, Drejtorisë së përgjithshme të burgjeve si më poshtë: Për nevoja emergjente për monitorimin e ambjenteve të institucionit të cilat janë të pambuluara me kamera. Kërkojmë të furnizohemi me këto materiale:
 1. Kamera te brendëshme 8 copë
 2. Tv 42 Polsh 1 copë
 3. Kabëll RG 59 600ml
 4. Kanalina Plastike 150ml
5. Vazhdonte të ishte në mungesë Autoambulanca prej disa vitesh dhe rekomandime të herëpaseshme nga institucioni i Avokatit të popullit .

1. Trajtimi

Gjatë vizitës monitoruese grupi i ekspertëve vizitoi dhe kontaktoi me të paraburgosurit dhe të dënuarit në të gjitha ambientet e institucionit. Në lidhje me respektimin e të drejtave të tyre, si ajrimi, takimi me familjarët, telefonatat, servirja e ushqimit, të paraburgosurit dhe të dënuarit nuk paraqitën ankesa.

Institucioni ishte pajisur me nje njësi kompjuterike, në ambjentin e komisionit të pritjes në rregjim të brendshëm i cili ju mundësonte të miturve të kryenin video-konferencë prej 1 (një) ore me skype me familjen, kjo risi nga ana e institucionit ishte pritur shume mirë nga të dënuarit e mitur pasi ju mundësonte të komunikonin me familjet që ishin larg dhe nuk kishin mundesi financiare ti vizitonin ata për çdo javë.

Gjithashtu një nga qëllimet e inspektimit ishte edhe identifikimi i rasteve të ushtrimit të torturës, të dhunës fizike ose psikologjike, apo të përdorimit të forcës fizike tej kufijve të parashikuar nga aktet normative në fuqi ndaj kësaj kategorie personash, si edhe të rasteve të marrjes së masave disiplinore ndaj tyre. Nga informacioni i marrë gjatë bisedave konfidenciale dhe intervistave të bëra me të dënuarit/paraburgosurit rezultoi se nuk kishte raste torture, të dhunimit fizik ose psikologjik apo të përdorimit të tepruar të forcës fizike ndaj tyre nga personeli i sigurisë dhe ai civil që shërben në këtë institucion.

Në Institutin e të Miturve në datën e inspektimit kishte 10 persona të punësuar të moshës 16-18 vjeç. Përkatësisht, funksionet janë 3 (tre) pastrues, 2 (dy) punonjës workshop-i, 2 (dy) lulishtarë, 1 (një) punonjës biblioteke, 1 (një) dizenjator, 1 (një) berber. Me të punësuarit nuk ishin lidhur kontrata pune nga administrata e institucionit dhe ata nuk ishin të siguruar dhe nuk shpërbleheshin për punën që bënin. Ky problem vazhdon të ngelet një shqetësim në këtë institucion sikurse edhe në të gjitha IEVP-të në shkallë vendi. Të dënuarit e punësuar përfitonin ulje dënimi në masën 3.9 ditë në muaj. Ky veprim bëhej nga administrata e institucionit dhe bazohej në Dekretin e Presidiumit të Kuvendit Popullor të Republikës Socialiste të Shqipërisë nr. 7298, datë 08.04.1989.

Sjellim në vëmendje se e drejta e punësimit e të dënuarve është parashikuar në nenin 34 të ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998, “Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim

dhe të paraburgosurve”, i ndryshuar. Në nenin 34 të ligjit të cituar më sipër ndërmjet të tjerave parashikohet se:

“... Puna nuk ka karakter dënimi dhe shpërblehet sipas kritereve të përcaktuara me vendim të veçantë të Këshillit të Ministrave.”

Mirëpo, ndonëse në nenin 76 të këtij ligji parashikohet miratimi nga Këshilli i Ministrave të akteve nënligjore në zbatim të tij brenda tre muajve nga hyrja në fuqi, deri aktualisht nuk është nxjerrë e miratuar VKM-ja lidhur me kriteret për shpërblimin e punës së të dënuarve dhe të paraburgosurve. Sqarojmë se për këtë problem nga Avokati i Popullit janë bërë disa rekomandime Ministrisë të Drejtësisë, por ndonëse ato janë vlerësuar të drejta, nuk janë zbatuar ende.

Gjithashtu punësimi i të paraburgosurve/dënuarve parashikohet edhe në Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve, miratuar me VKM nr. 437, datë 20.05.2015. Në nenin 54/3 të saj parashikohet se:

“Aktet ligjore dhe nënligjore që shërbejnë për mbrojtjen e shëndetit dhe sigurisë në punë, mirëqenies sociale dhe kohëzgjatjen e punës, si dhe ato që rregullojnë marrëdhëniet e punës, me përjashtim të ushtrimit të së drejtës për grevë dhe pjesëmarrja në sindikata, zbatohen njëjloj edhe për të paraburgosurit e të dënuarit.”

Ndërsa në nenin 54/4/a të kësaj rregulloreje parashikohet se:

“Personat e paraburgosur/dënuar mund të punësohen duke lidhur kontratë me IEVP-në.”

Ne gjykojmë se, nga parashikimet e dispozitave ligjore e nënligjore të cituara më sipër rezulton se, lidhja e kontratës së punës e të dënuarve dhe të paraburgosurve me IEVP-të ku janë të punësuar ata, dhe zbatimi i akteve ligjore dhe nënligjore që shërbejnë për mbrojtjen e shëndetit dhe sigurisë në punë, mirëqenies sociale dhe kohëzgjatjen e punës, si dhe ato që rregullojnë marrëdhëniet e punës, është i kushtëzuar nga miratimi i VKM-së lidhur me kriteret për shpërblimin e punës, si dhe parashikimi në buxhetin e Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve të një fondi të veçantë financiar.

2. Masat mbrojtëse.

Të paraburgosurit realizonin ajrimin dhe aktivitete të tjera të përbashkëta, të paraburgosur dhe të dënuar.

Grupi monitorues konstatoi se procedura e pranimit në institucion zbatohet në mënyrë korrekte. Nga verifikimi dhe inspektimi i dokumentacionit rezultoi se veprimet regjistroheshin në regjistrin përkatës dhe protokolloheshin. Regjistrat mbaheshin nga Sektori i Edukimit.

Regjistri i kërkesë/ankesave i mbajtur nga stafi i edukimit ishte i rregullt dhe me informacionin e duhur. Të paraburgosurit dhe të dënuarit në këtë institut, plotësonin një formular kërkesë/ankese dhe ia dorëzonin më pas edukatorit në zarf ose jo. Ky i fundit i dërgonte në protokollin e institucionit. Pas protokollimit ia kalonin drejtorit të

institucionit, i cili kthente përgjigje me shkrim, apo i takonte të miturit, sipas legjislacionit në fuqi.

Telefonat e vendosur në ambientet e regjimit funksiononin dhe të dënuarit/paraburgosurit e intervistuar, pohuan se mund të flisnin me të afërmit e tyre sa herë të dëshironin nëpërmjet telefonave të vendosur nga institucioni me shpenzimet e institutit.

Kontakti me botën e jashtme ishte i garantuar. Të miturit mund të takoheshin me familjarët e tyre sipas rregullores në fuqi dhe me kërkesën e të miturve miratoheshin edhe takime shtesë. Takimet me familjarët zhvilloheshin në dy ambiente takimi, si dhe në një dhomë prindërimi në distancë. Takimi bëhej duke pasur mundësinë e kontaktit fizik me njëri-tjetrin dhe të ulur rreth një tavoline. Këto ambiente krijonin një atmosferë miqësore, e cila është shumë e nevojshme për këtë kategori personash.

Ambientet e institucionit monitoroheshin me kamera për 24 orë dhe filmimi ruhej për 20 ditë. Nga inspektimi u konstatua se mbulimi me kamera nuk ishte i plotë, sepse kishte ambiente që nuk ishin vendosur kamera apo ato nuk i mbulonin në mënyrë të plotë hapësirat e tyre, sikurse mund të përmendim, ambienti i kurseve profesionale të punës me dru dhe koridori, kuzhina, koridori i hyrjes në regjimin e brendshëm dhe shkallët për në katin e dytë, ndërsa holli i madh i regjimit të brendshëm kishte vetëm dy kamera të cilat nuk e mbulonin plotësisht hapësirën e tij. Kjo e konstatuar nga Inspektimi i një viti më parë nga Institucioni të Avokatit të Popullit, ku rekomandohet paisja e të gjitha ambjenteve me monitorim me kamera.

Të paraburgosurve dhe të dënuarve ju ofrohej asistencë ligjore nga personeli i institucionit lidhur me kërkesat e tyre drejtuar organeve të gjykatës, etj.

3 . Kushtet materiale

Nga inspektimi i bërë në të gjitha ambientet e këtij institucioni u konstatua se dhomat e banimit kishin hapësirën e nevojshme dhe dritare që lejonin futjen e dritës natyrale dhe ajrosjen e mirë të tyre. Ato ishin të pajisura me orënditë e nevojshme, si krevate, dyshekë, mbulesa, tavolina karrige e dollap për rrobat. Ndryshe nga një vit më parë ku dysheget ishin të amortizuar ata ishin zvendësuar nga institucioni me dyshege të rinj dhe batanije të reja. Tualetet ishin të vendosura brenda dhomave, por ato nuk kishin aspiratorë për ajrosje, sepse nuk ishin vendosur nga subjekti ndërtues. Holli i regjimit të brendshëm dhe dhoma ishin të lyra të pastra dhe të rregullta. Godina ishte e pajisur me sistem për ngrohje qendrore me kaldajë, por në ditët e ftohta institucioni kishte siguruar ngrohëse shtesë për ngrohjen e dhomave të dënimit. Duset ishin të përbashkëta dhe çdo sektor ishte i pajisur me tre poste, në 4 ambientet e dusheve, 12 dushe ishin funksionale. Muret e këtyre ambjenteve ishin lyera dhe pa praninë e lageshtirës ndryshe nga një vit më parë kur Institucioni i Avokatit të Popullit rekomandonte, eliminimin e lageshtirës në ambjentet e dusheve dhe vënien në funksion të lavamanëve. Lavamanet ishin të paster dhe në funksion ndryshe nga një vit më parë kur këta lavamanë ishin jashtë funksionit.

Në këtë institucion kishte 4 ambiente ajrimi dhe një palestër të pajisur me veglat e nevojshme për tu ushtruar dhe dy tavolina pingpongu.

Në regjimin e brendshëm ishte edhe një fushë futbollit, e cila ishte e shtruar me beton. Për shkak të amortizimit të betonit zhvillimi i aktiviteteve në këtë fushë ishte me rrezik, sepse të miturit mund të dëmtoheshin në rast rrëzimi.

Mësimi zhvillohej në 4 klasa kolektive të cilat ishin të pajisura me tavolina, karrige, stola, dërrasë të zesë, harta dhe kompjutera. Biblioteka ishte e pasur me libra e literaturë, si dhe kishte kartela anëtarësie. Në ambientet e jashtme si edhe të brendshme të institutit ishin afishuar të drejtat dhe detyrimet e të dënuarve, numrat e institucionit të Avokatit të Popullit dhe shoqatave për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve.

Në institucion ishin dy ambiente kulturo-fetar ku të miturit mund të zhvillonin ritet fetare.

Në datën e monitorimit në këtë ambient nuk kishte asnjë person me masë disiplinore. Nga informacioni i dhënë nga punonjësit e institucionit rezultoi se kishte 3 muaj që nuk ishte dhënë asnjë masë disiplinore ndaj të dënuarve dhe të paraburgosurve. Në rastet kur kishte ndonjë shkelje disiplinore ndaj tyre aplikoheshin masa pedagogjike, si përjashtim nga aktiviteti, etj.

Godina ishte e pajisur me ashensor, por ai nuk funksiononte sepse ishte me defekt dhe nuk ishte riparuar për mungesë fondesh.

Nga vizita në kuzhinën e institucionit u konstatua se ajo ishte e pastër dhe e pajisur me orëditë e nevojshme. Në kuzhinë ishin punësuar 3 punonjës, të cilët ishin të pajisur me libreza shëndetësore dhe kishin veshur kapuçë dhe doreza. Menyja e përditshme dhe gramaturat ishin afishuar konform rregullave, kampionët e ushqimit ruheshin në kushte frigoriferike për 24 orë, por u konstatua që ato nuk ishin të emërtuara sipas vakteve të ushqimit. Nga prova që u bë ushqimit u konstatua se ai ishte i një cilësie të kënaqshme. Të dënuarit dhe të paraburgosurit informuan se e konsumonin ushqimin e përgatitur aty, por disa prej tyre, si dhe punonjësit e institucionit u shprehën se sasia e ushqimit nuk ishte e mjaftueshme dhe se ajo duhej shtuar.

Për këtë Institucioni i është drejtuar me një shkresë drejtorisë së përgjithshme të burgjeve me Nr1010 Prot dt.26.11.2018 ku kërkohet të merret parasysh kërkesa e të paraburgosurve/dënuarve për shtimin e normatives ushqimore ditore me gjysëm racioni më shumë të çdo produkti ushqimor ,për çdo të burgosur të mitur.

Lavanderia ishte e pajisur me makinë larëse dhe ambient tharjeje. Megjithatë u konstatua se disa prej tyre rrobat personale i dërgonin për larje në familje.

Dizifektimi i ambienteve të institucionit ishte bërë në vitin 2018 dhe nuk u konstatua prania e insekteve. Të paraburgosurve dhe të dënuarve iu jepeshin detergjentët e nevojshëm sipas normës të paracaktuar për çdo muaj.

Uji i rrjedhshëm sigurohej 24 orë nga pusi, institucioni ishte pajisur me një filtrues uji gjë që e bënte atë të pastër dhe të pijshëm kjo e vërtetuar edhe nga analizat për kontrollin e cilësisë së ujit. Ndryshe nga një vit më parë ku uji ishte i papijshëm dhe të miturit detyroheshin ta blinin atë.

Ne këtë institucion nuk funksiononte njësi tregtare sepse subjektet private nuk paraqisnin interes për shkak të numrin të vogël të personave që trajtohen në të.

4. Regjimi dhe aktivitetet

Në Institucionin e të Miturve ofroheshin disa aktivitete, si arsimit i detyrueshëm 9-vjeçar nga klasa e parë deri në klasën e nëntë. Mësuesit vinin nga Shkolla 9-vjeçare “Rilindja” e qytetit Kavajë, sipas marrëveshjes të lidhur ndërmjet Ministrisë së Arsimit dhe Ministrisë së Drejtësisë. Provimet e liritimit nxënësit i jepnin në Shkollë Publike në qytetin e Kavajës. Ndërsa arsimit i mesëm nuk zhvillohej.

Në këtë institucion zhvilloheshin 4 kurse profesionale për elektrikistë, hidraulikë, saldatorë dhe të punës me dru, të organizuara në bashkëpunim me Qendrën e Formimit Profesional Durrës. Në përfundim të kurseve profesionale jepeshin certifikata.

Ajrimi i të miturve të paraburgosur dhe të dënuar bëhej konform rregullave në katër ambientet e ajrimit të institucionit. Ata nuk paraqitën ankesa lidhur me oraret e ajrimit, të cilat ishin konform standardeve dhe rregullores së institucionit.

Stafi i kujdesit social ishte i paplotësuar në përbërje të tij kishte punonjës socialë dhe një psikolog i komanduar. Theksojmë se nevoja për psikolog me kohë të plotë në këtë institut është një emergjencë pasi institucioni i të miturve për vet nga natyra e trajtimit të moshës 14-18 vjeç ka problematika psikosociale.

Ambientet e mbyllura apo “izolimi” i tyre në një vend, kur pjesën më të madhe të kohës duhet ta zenë programet e ndryshme mesimore, sociale e psikologjike për të ardhur në ndihmë minoreneve dhe vecanerisht të mos përsërisin ato vepra penale për të cilat duhet të vuajnë dënimin.

Punonjësit e këtij sektori kryenin aktivitetet sipas programit të miratuar më parë me një plan 1 mujor.

Për sa i përket aktiviteteve edukuese e rehabilituese në këtë institucion, nga ana e ekspertëve të Mekanizmit Kombëtar u konstatua se ato ishin të larmishme nga të cilat mund të përfitonin të dënuarit/paraburgosurit, si ndjekja e TV në dhomat e banimit ose në holle, lojërat e tavolinës, ushtrime në palestër, luanin pingpong, futboll, etj. Gjithashtu kishte edhe një ambient pikturë për ushtrimin e atyre personave që kishin prirje në këtë fushë.

Në këtë institucion zhvilloheshin aktivitete dhe rite fetare. Drejtuesit e institucionit bashkëpunonin me organizata dhe shoqata të ndryshme, të cilat vinin për predikim dhe zhvillonin aktivitete të ndryshme fetare.

5. Shërbimet shëndetësore

Nga intervistat me të dënuarit/paraburgosurit gjatë vizitës monitoruese në këtë institucion nuk u konstatuan ankesa sa i përket shërbimit shëndetësor.

Organika e stafit të këtij sektori përbëhej nga 1 mjek, përgjatë inspektimit konstatuam se në institut kishte vetëm një mjek me kohë të pjesshme, 1 stomatolog, 4 ndihmësmjekë dhe 1 ndihmësmjek/farmacist.

Dhoma e vizitave mjekësore ishte e pajisur me orenditë e domosdoshme dhe ishte me kushte fizike të mira.

Dhoma e stomatologut kishte disa probleme, si mungonte autoklava, ndërsa poltroni i dentistit nuk ishte në funksion të plotë. Stomatologu kryente disa shërbime si vizita, mjekime dhe mbushje.

Farmacia ishte e rregullt dhe furnizimi me medikamente bëhej nga DPB dhe Drejtoria e ISKSH sipas marrëveshjes tre palëshe të lidhur ndërmjet ISKSH-së, IEVP-ve dhe Depos Farmaceutike, si dhe nga fondi i veçantë për ilaçet që nuk vinin nga dy burimet e para.

Nga këqyrja e dokumentacionit të stafit mjekësor e në veçanti të dokumentacionit të mjekut rezultoi se regjistrat përkatës mbaheshin dhe plotësoheshin konform rregullave. Gjithashtu edhe kartelat mjekësore ishin të plotësuara dhe mbaheshin të mbyllura në dollap me dryn.

Për sa më sipër dhe në mbështetje të pikës 3, të nenit, 63 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë ku thuhet se: *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike”*; të nenit 21, germa “b” të ligjit nr. 8454 datë 04.02.1999 *“Për Avokatin e Popullit”*, i ndryshuar, ku parashikohet se: *“Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive; si dhe në bazë të nenit 74/1 pika “b” të ligjit nr. 9888, datë 10.03.2008 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 8328, datë 16.04.1998 Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim”* ku parashikohet midis të tjerash se: *“Avokati i Popullit nëpërmjet Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimin ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues ka këto kompetenca:*

“b) paraqet rekomandime për organet përkatëse, me qëllim që të përmirësohet trajtimi dhe kushtet e individëve që u është hequr liria dhe të parandalohet tortura dhe trajtimi ose dënimi i egër, çnjerëzor dhe poshtërues”,

REKOMANDOJMË :

1. Marrjen e masave për aktivizimin e bashkëpunimit me DAR Kavajë për sigurimin e funksionimit të shkollës së nivelit të mesëm për vitin mësimor 2018-2019, për të miturit që kanë mbaruar shkollën 9-vjeçare;
2. Marrjen e masave të nevojshme për riparimin e fushës së futbollit duke e bërë atë funksionale.
3. Marrjen e masave për pajisjen e dhomës së stomatologut me autoklavë dhe riparimin e poltronit.
4. Marrjen e masave të nevojshme për të siguruar monitorimin e plotë me kamera të ambienteve të këtij institucioni të cilat nuk monitorohen aktualisht.
5. Marrjen e masave për futjen në organike të një Mjeku me kohë të plotë .
6. Marrjen e masave për futjen në organikë të një psikologu me kohë të plotë si një emergjencë duke marrë parasysh natyrën e institucionit i cili shërben si qëndër rehabilitimi, këshillimi dhe shkolle për të miturit e moshës 14-18 vjeçare.
7. Marrjen e masave të nevojshme për rritjen e gramaturës së ushqimit për të paraburgosurit dhe të dënuarit që trajtohen në këtë institucion.
8. Marrjen e masave për plotësimin e organikes së punonjësve të policisë të rolit bazë.
9. Marrjen e masave për Kampionët e ushqimit që ruhen në kushte frigoriferike, të emërtohen sipas vakteve të ushqimit duke plotësuar standartet e parashikuara në rregullore.
10. Marrjen e masave të nevojshme për riparimin e ashensorit në regjimin e brendshëm.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihem në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

Komisionere

Znj.Ermonela Xhafa

